

Dokument Klinične kompetence za delo mednarodno certificiranih svetovalcev za laktacijo IBCLC je IBLCE objavil, preden je 9. 9. 2022 prešel na strukturo Komisije IBCLC.

Klinične kompetence za delo mednarodno certificiranih svetovalcev za laktacijo IBCLC

Mednarodno certificirani svetovalci za laktacijo IBCLC® imajo specializirano strokovno znanje in klinične izkušnje na področju dojenja in laktacije in so pridobili certifikat Mednarodne izpitne komisije za svetovalce za laktacijo IBLCE® (The International Board of Lactation Consultant Examiners® – IBLCE®)

Klinične kompetence vključujejo dolžnosti/aktivnosti, ki so sestavni del svetovalnih storitev svetovalcev IBCLC. Namen teh Kliničnih kompetenc je zaščititi javnost z zagotovitvijo, da so storitve, ki jih nudijo svetovalci IBCLC, varne, ustrezne in temeljijo na dokazih. Klinične kompetence veljajo v vseh državah, v katerih delujejo svetovalci IBCLC. Predpostavlja se, da bo vsak svetovalec IBCLC deloval v mejah svoje usposobljenosti, strokovnega znanja, kulture in okolja.

I. Svetovalci IBCLC so dolžni spoštovati in vzdrževati poklicne standarde IBCLC, tako da:

1. Ravnajo strokovno in da svoje delo opravljajo v okviru, opredeljenem na podlagi Kodeksa profesionalnega ravnanja svetovalcev IBCLC, Obsega dejavnosti za svetovalce IBCLC in Kliničnih kompetenc za delo svetovalcev IBCLC.
2. Zavzamejo kritično stališče, ovrednotijo in v svoje praktično delo vključujejo rezultate raziskav.
3. Z rednim nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem izboljšujejo svoje znanje in veščine, da ohranijo certifikat IBCLC.
4. Opravljajo svoje delo v okviru zakonodaje in predpisov, veljavnih v državi, jurisdikciji in delovnem okolju, v katerem delujejo.

II. Svetovalci IBCLC so dolžni skrbeti za zaščito, spodbujanje in podpora dojenja, tako da:

1. S posredovanjem informacij o dojenju in laktaciji, ki temeljijo na dokazih, izobražujejo družine, zdravstvene delavce, izobraževalce in skupnost. To lahko poteka na različne načine, vključno s svetovanjem, poučevanjem, pripravo informativnega gradiva za stranke, pripravo kurikulumov in multimedijskimi akcijami.
2. Na lokalni, regionalni, nacionalni in globalni ravni sodelujejo pri pripravi predpisov, ki ščitijo, spodbujajo in podpirajo dojenje ali uporabo materinega mleka/darovanega materinega mleka za hranjenje otrok, in sicer v vseh situacijah, vključno z nujnimi primeri.
3. Se v vseh okoljih zavzemajo za dojenje in spodbujajo dojenje kot normo hranjenja otrok.
4. Podpirajo prakse, ki spodbujajo dojenje in zavračajo prakse, ki ga ovirajo ali preprečujejo, tako da:
 - a) Spodbujajo načela pobude Novorojencem prijaznih porodničnic, *Mednarodnega kodeksa o trženju nadomestkov materinega mleka* in nadaljnjih resolucij ter *Globalne strategije Svetovne zdravstvene organizacije o hranjenju dojenčkov in otrok*.
 - b) Previdno izbirajo način hranjenja, kadar je dohranjevanje potrebno, in uporabljajo strategije za vzdrževanje dojenja z namenom doseganja strankinih ciljev.

III. Svetovalci IBCLC so dolžni strankam nuditi kompetentne storitve ter opraviti celovito oceno matere in otroka ter hranjenja v zvezi z laktacijo, kot npr.:

Pridobivanje anamneze in veščine ocenjevanja

1. Pridobiti strankino dovoljenje za izvajanje storitev, povezanih z dojenjem.
2. Ugotoviti strankine cilje glede dojenja/hranjenja otroka.
3. Uporabiti ustrezne veščine in tehnike svetovanja
4. Spoštovati strankino individualnost, vključno s sekto, zmožnostjo/posebnimi potrebami, spolno identiteto, spolno usmerjenostjo, spolom, etnično pripadnostjo, raso, narodnostjo, političnim prepričanjem, zakonskim stanom, geografskim poreklom, veroizpovedjo ali kulturo.
5. Pridobiti laktacijsko anamnezo.
6. Identificirati dogodke, ki so se zgodili pred in med nosečnostjo, med porodom in ob rojstvu, ki bi lahko negativno vplivali na dojenje in laktacijo
7. Identificirati tveganja na področju laktacije, ki so povezana z nosečnostjo z biomedicinsko pomočjo.
8. Pregledati prsi in ugotoviti, ali so spremembe skladne z ustrežno funkcijo/laktacijo.

9. Oceniti vpliv telesnega, duševnega in psihološkega statusa doječega starša na dojenje.
10. Pridobiti anamnezo otroka in oceniti vpliv zdravstvenega stanja otroka nadojenje.
11. Oceniti podpore v okolju in morebitne probleme.

Veščine, povezane z nudenjem podpore doječemu paru

1. Nuditi informacije, ki temeljijo na dokazih, s ciljem pomagati stranki pri sprejemanju odločitev v zvezi z dojenjem.
2. Spodbujati kožni stik.
3. Oceniti oralno anatomijo in nevrološke odzive in reflekse dojenčka.
4. Oceniti vedenje dojenčka in njegov razvoj v povezavi z dojenjem.
5. Zagotoviti informacije o normalnem vedenju otroka; o znakih pripravljenosti za hranjenje in pričakovanih vzorcih hranjenja.
6. Zagotoviti, da sta doječi starš in dojenček pri dojenju v udobnem položaju in po potrebi nuditi pomoč.
7. Prepoznati učinkovito pristavljanje.
8. Oceniti učinkovit prenos mleka.
9. Oceniti količino zaužitega mleka pri dojenčku.
10. Oceniti otrokovo odvajanje vode in blata.
11. Podučiti stranko in njeno družino glede uporabe dude in možnih tveganjih za dojenje.
12. Ustrezno podučiti stranko in njeno družino glede pomena izključnega dojenja za zdravje stranke in otroka ter glede tveganj, povezanih z uporabo nadomestkov materinega mleka.
13. Priskrbeti informacije in pokazati stranki, kako si ročno iztisniti mleko iz prsi.
14. Zagotoviti informacije in strategije za preprečevanje in zdravljenje bolečih/poškodovanih bradavic.
15. Zagotoviti informacije in strategije za preprečevanje in zdravljenje zastojne dojke, zamašenih vodov in mastitisa.
16. Zagotoviti informacije o metodah načrtovanja družine in plodnosti, vključno z metodo laktacijske amenoreje (LAM) in njihovem vplivu na laktacijo in dojenje.
17. Pomagati in podpirati stranko in družino pri prepoznavanju obporodnih motenj razpoloženja in dostopu do ustreznih virov pomoči znotraj skupnosti ter obvladovanju dojenja.
18. Zagotoviti informacije o uvajanju dopolnilne prehrane.
19. Po potrebi zagotoviti informacije o odstavitvi v katerikoli fazi dojenja, vključno z nego prsi.
20. Zagotoviti informacije o pripravi nadomestkov materinega mleka v skladu s *Smernicami SZO za varno pripravo, shranjevanje in ravnanje z mlečno formulo za dojenčke*.
21. Poučiti o varnem ravnanju z materinim mlekom, shranjevanju in uporabi materinega mleka.

22. Izračunati dojenčkove potrebe po hrani, izražene v kalorijah/kilojoulih in potrebni količini.
23. Po potrebi oceniti količino mleka in zagotoviti informacije o povečanju ali zmanjšanju količine mleka.
24. Oceniti rast otroka z uporabo *standardov rasti Svetovne zdravstvene organizacije*.

Veščine, povezane z reševanjem splošnih problemov

1. Ovrednotiti strankin odnos do dojenja/metod hranjenja dojenčka.
2. Oceniti edinstvenost vsakega doječega para in situacije ter vpliv na dojenje.
3. Ovrednotiti potencialne ali obstoječe težave in dejavnike, ki lahko vplivajo na strankine cilje glede dojenja.
4. Pomagati in podpirati mater pri pripravi, izvajanju in vrednotenju ustreznega, sprejemljivega in dosegljivega načrta dojenja ob uporabi vseh razpoložljivih virov.
5. Pomagati vzpostaviti dojenje v medicinskem smislu ranljivega in fizično ogroženega doječega para.
6. Zagotoviti psihološko pripravo z namenom zmanjšati morebitna tveganja za doječi par.
7. Oceniti in zagotoviti strategije za vzpostavitev in nadaljevanje dojenja, kadar obstajajo/se pojavljajo problemi.
8. Podati predloge o tem, kdaj in kako spodbuditi zaspanega otroka k hranjenju.
9. Zagotoviti informacije in strategije za zmanjšanje tveganja sindroma nenadne smrti dojenčka (SIDS).
10. Pomagati strankam s strategijami in metodami za nadaljevanje dojenja v času ločitve od otroka (npr. po vrnitvi na delo ali v šolo, v primeru bolezni, hospitalizacije).
11. Pomagati stranki pri strategijah dojenja v javnosti.

Uporaba tehnik in pripomočkov

1. Stranki zagotoviti na dokazih temelječe informacije o uporabi posameznih tehnik, pripomočkov in naprav.
2. Oceniti, kritično preučiti in predstaviti uporabo tehnik in naprav, ki podpirajo dojenje. Zavedati se, da se lahko nekatere naprave tržijo brez dokazov, ki bi podpirali njihovo koristnost in so lahko škodljive za dojenje.
3. Kritično preučiti in oceniti uporabo tehnik, pripomočkov in naprav, ki podpirajo ali so lahko škodljivi za vzpostavitev oz. nadaljevanje dojenja.

Priprava in izvedba individualnega načrta dojenja v sodelovanju s stranko

1. Uporabiti načela izobraževanja odraslih.

2. Izbrati ustrezne učne pripomočke.
3. Zagotoviti informacije o ustreznih virih znotraj skupnosti, ki zagotavljajo pomoč pri dojenju in materinem mleku.
4. Zagotoviti na dokazih temelječe informacije glede laktacije in vrste hrane, vključno z njihovim vplivom na nastajanje mleka in varnost otroka.
5. Zagotoviti na dokazih temelječe informacije o laktaciji in zdravilih (brez recepta in na recept), alkoholu, tobaku, prepovedanih drogah in snoveh, ki povzročajo odvisnost, ki jih mati uživa v času laktacije, ter morebitnem vplivu na tvorjenje mleka in varnost otroka.
6. Zagotoviti na dokazih temelječe informacije v zvezi z dopolnilnimi in alternativnimi terapijami v času laktacije in njihovim vplivom na tvorjenje mleka in otroka.
7. Vključiti kulturne, psihosocialne in prehranske vidike dojenja in laktacije.
8. Nuditi informacije, podporo in spodbujati stranke, da lahko te uspešno izpolnijo svoje cilje, povezane z dojenjem vključno z dojenjem več dojenčkov hkrati.
9. Zagotoviti informacije glede dojenja v različnih starostnih obdobjih otroka.
10. Pri komuniciranju s strankami in drugimi ponudniki zdravstvenih storitev uporabiti učinkovite svetovalne in komunikacijske veščine.
11. Uporabiti načela na družino osredotočene oskrbe in še naprej sodelovati in podpirati stranke.
12. Podpirati in pomagati stranki pri sprejemanju odločitev povezanih z njo samo in njenim otrokom.
13. Zagotoviti kulturno kompetentno izobraževanje in nuditi informacije, ki prav tako odražajo določen nivo razumevanja.
14. Oceniti strankino razumevanje vseh informacij in izobraževanja.
15. Pomagati stranki pri ponovni uvedbi laktacije, če to želi.

IV. Svetovalci IBCLC so dolžni pošteno in v celoti poročati nosilcu temeljne zdravstvene oskrbe stranke oz. otroka in sistemu zdravstvenega varstva, tako da:

1. Pridobijo strankino soglasje za pridobivanje in razkrivanje informacij, kot je to potrebno ali predpisano v skladu z lokalno zakonodajo.
2. Po potrebi zagotovijo pisne ocene.
3. Hranijo dokumentacijo o vseh stikih s strankami, ocenah, načrtih hranjenja, priporočilih in ocenah oskrbe.
4. Hranijo evidence tako dolgo, kot narekuje lokalna zakonodaja.

V. Svetovalci IBCLC so dolžni ohranjati zaupanje strank, tako da:

1. Spoštujete zasebnost, dostojanstvo in zaupnost strank in družin, razen če je poročanje o ogroženosti stranke ali otroka potrebno na podlagi zakona.

VI. Svetovalci IBCLC so dolžni delovati z ustrežno skrbnostjo, tako da:

1. Strankam in družinam pomagajo pri sprejemanju odločitev o hranjenju otrok, in sicer z zagotavljanjem informacij, ki temeljijo na dokazih in brez navzkrižja interesov.
2. Po potrebi in na zahtevo zagotavljajo nadaljnje storitve
3. glede na nujnost posamezne situacije stranke po potrebi pravočasno napotijo k drugim ponudnikom zdravstvenih storitev in virom podpore v skupnosti.
4. Tesno sodelujejo z drugimi člani ekipe zdravstvenih delavcev z namenom zagotavljati medsebojno usklajene storitve za stranke in družine.
5. Nemudoma obvestijo IBLCE, če so bili spoznani za krive kateregakoli kaznivega dejanja, ki je kot takšno opredeljeno v skladu s kazensko zakonodajo države ali jurisdikcije, v kateri delajo, ali za ravnanje, ki ga sankcionira druga stroka.
6. Nemudoma komisiji IBLCE drugega svetovalca IBCLC, ki ne deluje skladno z Obsegom dejavnosti svetovalcev IBCLC oz. njegov način opravljanja dela ni v skladu s Kodeksom profesionalnega ravnanja svetovalcev IBCLC ali Kliničnimi kompetencami, ki veljajo za delo svetovalcev IBCLC.

Okolja za usvajanje potrebnih veščin

Veščine lahko svetovalci pridobijo v različnih okoljih, ki niso omejena zgolj na bolnišnice, javne zdravstvene ustanove, pristojne službe lokalnih skupnosti ter zasebne zdravstvene ustanove.